

REFERAT Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet - 2026-2027 d. 28-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 28. april 2026 kl. 13:00

Mødested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Orientering: Tema 10-årsplan.....	4
Orientering og afrapportering 10-årsplans indsatser.....	7
Orientering om Budget 2027, fortsat implementering af 10-årsplanen på psykiatriområdet.....	9
Orientering: Ventetider (voksen, børne- og ungdomspsykiatri).....	12
Emner til kommende møder i Udvalget.....	13
Orientering.....	14
Eventuelt.....	15

Punkt 1: Deltagere

1-01-81-4-25

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlemmer

Lene Linneman (formand)

Ib Madsen (næstformand)

Anna Kirsten Olesen

Kirsten Morild Andersen

Lærke Holm Sø

Peter Therkildsen

Susanne Flydtkjær

Administrative deltage

Anne Bukh, Koncerndirektør

Lars Dahl Pedersen, Hospitalsdirektør

Peter Larsen, Vicedirektør

Rikke Albrektsen, Afdelingsdirektør

Jacob Bertramsen, Kontorchef

Kristian Schmidt-Kristensen, Specialkonsulent

Afbud

Ad hoc-deltagere

Søren Martin Andersen, Chefspsykolog

Anders Ring, Projektleder

Beslutning

Udvalget var fuldtalligt og beslutningsdygtigt.

Punkt 2: Orientering: Tema 10-årsplan

1-31-106-12-25

Resumé

Udvalget for Implementering af 10-årsplanen på psykiatriområdet modtager som fast punkt på dagsordenen orientering om udvalgte temaer i arbejdet med implementeringen af 10-årsplanen. Temaerne præsenteres med henblik på at understøtte den politiske drøftelse og bidrage til udvalgets rådgivende funktion i overensstemmelse med kommissoriet.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet tager orienteringen til efterretning.

Chefpsykiater i Børne- og Ungdomspsykiatrien, Søren Martin Andersen, og projektleder i STIME, Anders Ring deltager under behandling af punktet vedrørende Styrket Tværsektoriel Indsats til børn og unge i Mental mistrivsel (STIME) og Det Lettilgængelige Behandlingstilbud (LTT).

Vicedirektør Peter Larsen indleder punktet.

Sagsfremstilling

Udvalg for Implementering af 10-årsplanen for Psykiatri er et sagsforberedende og rådgivende udvalg, der i henhold til kommissoriet skal bidrage til at styrke den politiske beslutningsproces samt understøtte den regionale implementering af 10-årsplanen for psykiatri. Udvalget skal samtidig sikre en politisk forankret drøftelse af psykiatriens udvikling og skabe rum for løbende dialog om centrale udfordringer og indsatser på området.

Som led i dette arbejde præsenteres udvalget løbende for udvalgte temaer inden for 10-årsplanens fire hovedspor:

1. Flere skal behandles tidligt og tættere på
2. Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetider nedbringes
3. Patienten skal opleve sammenhængende forløb
4. Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads

Udover nærværende tematiske gennemgang forelægges udvalget endvidere en afrapportering i henhold til den vedtagne monitoreringsmodel. Denne afrapportering behandles under *Punkt 4. Orientering og afrapportering 10-årsplans indsatser*.

Nedenfor fremgår udvalgte temaer til orientering.

Styrket Tværsektoriel Indsats til børn og unge i Mental mistrivsel og Det Lettilgængelige Behandlingstilbud

Kort om Styrket Tværsektoriel Indsats til børn og unge i Mental mistrivsel (STIME) og Det Lettilgængelige Behandlingstilbud (LTT)

STIME er et tilbud om manualiseret kognitiv adfærdsterapi, som udbydes i et samarbejde mellem kommuner og børne- og ungdomspsykiatri. Målgruppen er børn og unge i aldersgruppen 3-17 år, der er i psykisk mistrivsel, men uden at have behov for at blive udredt eller behandlet i hospitalspsykiatrien. Indsatsen er baseret på forskellige symptomafhængige spor, herunder blandt andet unge med tidlige tegn på spiseforstyrrelser, selvskadende adfærd eller tegn på angst/depression. Den lettere behandling foregår i kommunerne og udføres af kommunale medarbejdere, der er særligt uddannet til opgaven. Børne- og Ungdomspsykiatrien på Aalborg UH bidrager med undervisning til de kommunale behandlere, og tilbyder rådgivning samt supervision.

I foråret 2025 blev lovgivningen for LTT vedtaget. Det betød, at det var nødvendigt at afklare sammenhængen mellem LTT og STIME. Målgruppen for LTT er den samme som for STIME, og STIME skal forstås som en del af LTT. STIME dækker ikke hele målgruppen for LTT, og i de tilfælde har kommunerne metodefrihed til at anvende andre indsatser indenfor den ramme, at det skal være evidensbaserede, manualiserede metoder. Der er nu udfærdiget et revideret kommissorium, som beskriver samarbejdet omkring henholdsvis LTT og STIME (bilag 1.). Udgangspunktet for den kommunale opgave er i begge tilfælde Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), og det allerede etablerede partnerskab udgør forum for begge samarbejder.

Status på STIME

I budget 2025 er der politisk prioriteret tilførsel af regionale midler til delvis etablering af STIME. Psykiatri- og Socialudvalget godkendte den 13. november 2024 udmøntning af 1,85 mio. kr. til etablering af 2 spor af STIME og forberedelse af et tredje. Inden udgangen af 2025 blev der afviklet undervisning i 4 ud af de mulige 5 spor:

- Når bekymring eller tristhed fylder for meget
- Når uro, impulsivitet eller opmærksomhed bliver en udfordring
- Når svære følelser fører til selvskade
- Når tanker om krop og mad fylder for meget

Med udgangen af 2025 havde 72 psykologer fra PPR i alle 10 kommuner (Læsø administreres i praksis af Frederikshavn Kommune, hvorfor der ikke er en selvstændig Pædagogisk Psykologisk Rådgivning-leader fra Læsø Kommune) modtaget undervisning, og de er dermed på vej til at blive certificerede STIME-behandlere. I forbindelse med uddannelsen af STIME-behandlere er Børne- og Ungdomspsykiatrien også ansvarlig for supervision, og der er aktuelt opstartet supervision på de fire ovenfor nævnte spor.

I januar 2026 modtog psykologer fra Børne- og Ungdomspsykiatrien undervisning i det femte og sidste STIME-spor "Når gentagne tanker og handlinger tager styringen". Herefter udbydes der undervisning på alle STIME-sporene, hvilket aftales nærmere i Partnerskabet for STIME. Der er lagt op til halvårslige undervisningsrul, hvor de relevante spor udbydes.

I budget 2026 er der prioriteret 2,85 mio. kr. til STIME, som skal bruges på flere psykologressourcer til at varetage det sidste spor, undervisning og supervision, som er en løbende opgave. Kommunerne vil således være i stand til at opstarte forløb indenfor fire spor i STIME pr. 1. januar 2026, og det sidste spor i maj 2026.

Trods en meget optimistisk tidsplan, lever implementeringen af LTT og STIME i Region Nordjylland således op til de lovmæssige krav, og samarbejdet mellem kommuner og region vurderes at være i en positiv udvikling.

Chefpsykolog i Børne- og Ungdomspsykiatrien, Søren Martin Andersen, og projektleder i STIME, Anders Ring, giver en status om henholdsvis LTT og STIME.

Status på ny patientrettighed i børne- og ungdomspsykiatrien

Fra 1. januar 2026 indføres en ny, samlet patientrettighed i Børne- og Ungdomspsykiatrien, der samler udredning og behandling i ét forløb på maksimalt 60 dage. Hensigten er hurtigere hjælp, hvor udredningen skal påbegyndes inden 30 dage, og behandlingen skal være opstartet inden for i alt 60 dage efter henvisning.

På kort sigt er der iværksat tiltag med fokus på patientinformation og tilpasning af arbejdsgange med henblik på implementering af rettigheden.

Der foreligger aktuelt ikke fuldt afklarede nationale retningslinjer for opgørelse af målopfyldelse, hvilket skaber usikkerhed om opgørelsesmetode. Det vurderes endvidere, at målopfyldelsen formentlig indledningsvist vil være lav som følge af eksisterende kapacitetsudfordringer, hvilket er en generel problemstilling på landsplan.

Peter Larsen giver en mundtlig orientering om status på ny patientrettighed i børne- og ungdomspsykiatrien.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i udvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Chefpsykolog i Børne- og Ungdomspsykiatrien, Søren Martin Andersen, og projektleder i STIME, Anders Ring orienterede om STIME og lettilgængelige tilbud, og Peter Larsen orienterede om Status på ny patientrettighed B&U, som udvalget tog til efterretning.

Bilag

Kommissorium for det formaliserede samarbejde

STIME og LTT - Præsentation

Punkt 3: Orientering og afrapportering 10-årsplans indsatser

1-31-106-12-25

Resumé

Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet modtager orientering om status for implementeringen af 10-årsplanens indsatser med afsæt i model for monitorering og opfølgning på udmøntning og implementering af 10-årsplanen for psykiatrien, som udvalget blev præsenteret for på foregående møde.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet tager orienteringen til efterretning.

Vicedirektør Peter Larsen indleder punktet.

(Sagsfremstillingen ÅBEN, mens bilag 1 er LUKKET, jf. principperne i Forretningsordenen for Regionsrådet § 1, stk. 2)

Sagsfremstilling

Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet modtager som et fast punkt på dagsordenen en orientering og afrapportering vedrørende 10-årsplanens indsatser.

På møde den 24. februar 2026 blev udvalget præsenteret for model for monitorering og opfølgning på udmøntning og implementering af 10-årsplanen for psykiatrien.

Formålet med modellen er et samlet overblik over udmøntningen af 10-årsplanens indsatser, som samtidig skal bidrage til at skabe fremdrift i implementeringen.

Modellen består af et dynamisk afrapporteringsskema (se vedlagte bilag), der udgør et internt styringsværktøj og samtidig fungerer som afrapportering på forskellige niveauer såvel politisk som administrativt. Monitoreringsmodellen er baseret på et skematisk overblik, hvor status for de enkelte indsatser angives ved en farvekodning efter et trafiklysprincip (rød, gul og grøn).

Indholdet i skemaer er som følger af nedenstående tabel:

Tabel 1: Oversigt over indhold i afrapporteringsskema

Overskrift	Beskrivelse
Aftale	Hvilken delaftale i 10-årsplan?
Initiativ	Initiativets overskrift
Beskrivelse af opgave og bindinger	Kort beskrivelse af initiativer samt forpligtelser ift. bl.a. udmøntningsaftale
Økonomi (i Region Nordjylland)	Hvor meget er der årligt tilført i 2026 eller ved senere opstart og hvad er evt. udvikling?
Tidshorisont for implementering	Årstal for opstart og fuld udrulning
Beskrivelse af konkret udmøntning i Region Nordjylland)	Hvordan er midlerne brugt overordnet på Aalborg UH?
Overordnet status	Trafiklysmode 1. Forløber planmæssigt (tidshorisont, udmøntning af midler og evt. effekt) 2. Særlige opmærksomhedspunkter 3. Kræver beslutning (politisk/administrativt)

	Ved gul eller rød markering er der med en overskrift beskrevet baggrund for status. OBS. at trafiklysmode her adskiller sig fra den årlige nationale status.
Ansvarlig sektor	Viser hvorvidt ansvaret for indsatsen alene er regional eller regional og kommunal

Som det fremgår af vedlagte afrapporteringsskema, er en række indsats tildelt en gul farvemarkering, som vil blive uddybet på mødet.

På mødet gennemgår vicedirektør Peter Larsen afrapporteringsskemaet overordnet og uddyber status for ovenstående indsats.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i udvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 4: Orientering om Budget 2027, fortsat implementering af 10-årsplanen på psykiatriområdet

1-21-78-1-26

Resumé

Som et led i den regionale budgetlægning for 2027 orienteres Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet med dette punkt om den overordnede fordeling af økonomiske midler fra 10-årsplanen i 2027, jf. udvalgets kommissorium.

Samtidig orienteres om forventet proces ift. økonomiske midler, der med udmøntningsaftalen om en samlet 10-årsplan for psykiatrien fra december 2025, blev givet til fordeling i sundhedsråd fra 2027-2030.

Administrationen indstiller, at Udvalgt for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet tager orienteringen til efterretning.

Vicedirektør Peter Larsen indleder punktet.

Sagsfremstilling

Med den samlede 10-årsplan løftes psykiatrien på landsplan varigt med 4,6 mia. kroner når alle indsatses er fuldt indfaset i 2030. Der er tale om en betydelig investering i det psykiatriske område, som gør det muligt at udbygge en stærkere og mere robust psykiatri.

10-årsplanen har og får ligeledes mærkbar betydning for det psykiatriske område i Region Nordjylland. I 2026 blev Region Nordjylland via 10-årsplanen tilført ca. 34,5 mio. kr. varigt til løft af det psykiatriske område, som med budgetaftalen for 2026 blev udmøntet til følgende områder:

Løft af det psykiatriske område	34,5
Bedre hjælp til ADHD og autisme	8,8
Voksenpsykiatri: styrkelse af psykoseområdet (OPUS) herunder udvidelse af målgruppen og Challenge	5,5
Udbygning af STIME	2,9
Pårørendevejleder i Børne- og ungdomspsykiatrien	0,6
Yderligere løft af de udgående teams	0,5
En sikker og tryk psykiatri med mindre tvang	2,6
Hurtig behandling til unge med angst og depression	9,6
National psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud	4

Faglig status på ovenstående områder er givet som en del af punkt 3 "Orientering og afrapportering 10-årsplanens indsatses" på dagsordenen for dagens møde.

Siden budgetforligets indgåelse er der som led i den nationale udmøntningsaftale fra december 2025 truffet beslutning om, at udsætte initiativet "*en sikker og tryk psykiatri med mindre tvang*" fra 2026-2028 til perioden 2027-2029. På den baggrund lægges der med kvartalsrapport 1-2026 op til at tilbageføre budgetmidlerne fra Aalborg UH i 2026.

Budget 2027:

I 2027 tilføres Region Nordjylland via 10-årsplan for psykiatrien yderligere ca. 26,6 mio. kr. til det psykiatriske område - dels til budgetmæssig afdækning af allerede igangsat/planlagt aktivitet i særligt behandlingspsykiatrien og dels til nye indsatser via sundhedsrådene.

Budgettilvæksten fordeles indenfor følgende faglige områder:

Løft af det psykiatriske område	26,6
Udvidelse af det lettilgængelige behandlingstilbud	0,2
Bedre hjælp til ADHD og autisme	2,1
Voksenpsykiatri: mere kapacitet og kortere ventetid	1,6
Yderligere løft af de udgående teams	5,7
Ensartet kvalitet på tværs af landet - DMPG	0,4
En sikker og tryk psykiatri med mindre tvang	2,5
Hurtig behandling til unge med angst og depression	2,2
Sundhedsråd: Mere sammenhængende forløb for mennesker med svære psykiske lidelser	11,9

En del af budgettilvæksten vil skulle afdække helårsvirkningen af allerede igangsat aktivitet eller ny planlagt aktivitet indenfor området.

Generelt gør følgende forhold sig gældende så vidt angår udmøntning af nye 10-årsplansmidler

- Udmøntning af midlerne i de enkelte indsatser sker i henhold til de relevante nationale faglige beskrivelser og bindinger, som måtte gøre sig gældende. Så vidt muligt, pågår der en planlægnings- og implementeringsproces på trods af eventuelt ubekendte forhold, som afklares sideløbende.
- Ny ressourceindsats skal ses i lyset af allerede planlagt igangsættelse af nye initiativer eller opskalering af igangværende indsatser. Eksempelvis er der allerede planlagt en opskalering af initiativet "udbrede modeller for udgående tværfaglig behandling" under indsatsen "markant løft af de udgående teams" svarende til 5,3 mio. kr. ud af de 5,7 mio. kr. Opskaleringen skal muliggøre styrkelse og udbredelse af initiativet til yderligere en afdeling.
- De faglige rammer for enkelte indsatser, og heraf økonomifordelingen mellem kommuner og regionen, udestår fortsat. Dette gælder nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med samtidig rusmiddelproblematik og psykisk lidelse hvor der i alt er afsat 38 mio. kr. i 2026 stigende til 70 mio. kr. fra 2030 og frem. Når de faglige rammer for tilbuddet er afklaret, påbegyndes implementeringen.

Prioritering af indsatser, som ikke falder inden for faglige beskrivelser og bindinger eller disponibel økonomi i henhold til 10-årsplanen, bør ske i særskilt spor som led i den ordinære budgetproces.

Psykiatrimidler til udmøntning via sundhedsråd:

Med udmøntningsaftalen for 10-årsplanen for psykiatri fra december 2025 følger ligeledes midler målrettet sundhedsrådene til udmøntning via lokale aftaler med kommunerne. Region Nordjyllands andel af de nationalt afsatte midler udgør ca. 11,9 mio. kr. i 2027 stigende til 23,7 mio. kr. i 2030. Regionen vælger selv, hvordan midlerne fordeles mellem sundhedsråd.

Rammerne for midlernes anvendelse (forløbsbeskrivelser) er endnu ikke fastlagt – men der kan være tale om både regionale og kommunale initiativer. Med budgetforliget 2027 vil budgetaftalekredsen, og Regionsrådet ifm. vedtagelsen af Budget 2027, tage stilling til fordelingen af midler mellem de to sundhedsråd. Den konkrete udmøntning af midlerne, herunder lokale aftaler med kommunerne, dagsordensættes i sundhedsrådene i løbet af efteråret 2026 når forløbsbeskrivelserne forventeligt er kendt.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 5: Orientering: Ventetider (voksen, børne- og ungdomspsykiatri)

1-31-106-27-24

Resumé

Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet orienteres løbende om udviklingen i ventetider på både børne- og ungdomspsykiatrien samt voksenpsykiatrien i henhold til kommissoriet og efter udvalgets ønske.

Det foreslås, at punktet fremover behandles som et B-punkt.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet tager orienteringen til efterretning.

Hospitalsdirektør Lars Dahl Pedersen indleder punktet.

Sagsfremstilling

I henhold til kommissoriet for Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet er det en del af udvalgets opgaveportefølje løbende at følge udviklingen i ventetider indenfor børne- og ungdomspsykiatrien. Efter ønske fra udvalget er det desuden besluttet, at udviklingen i ventetider på voksenområdet ligeledes skal følges.

På den baggrund modtager udvalget som et fast punkt på dagsordenen orientering om ventetider inden for både børne- og ungdomspsykiatrien samt voksenpsykiatrien.

Hospitalsdirektør Lars Dahl Pedersen vil på mødet give en mundtlig orientering på ventetider for henholdsvis børne- og ungdomspsykiatrien og voksenpsykiatrien.

Overblik over ventetider fremgår af bilag 1.

Det foreslås, at orienteringen vedrørende ventetider fremadrettet behandles som et B-punkt.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i udvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

Ventetider (voksenpsykiatri og børne- og ungdomspsykiatri)

Punkt 6: Emner til kommende møder i Udvalget

1-01-81-8-25

Resumé

Udvalget tilkendegav på seneste udvalgmøde en række emner som Administrationen har indarbejdet i vedlagte udkast til et årshjul for Udvalget.

I det vedhæftede bilag orienteres Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet om emner til kommende møder.

Udvalget bedes tage orienteringen til efterretning, og tilkendegive evt., supplerende ønsker til kommende dagsordenspunkter.

Sagsfremstilling

Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet drøftede og tilkendegav emner som Udvalget ønsker behandlet. Administrationen har på den baggrund udarbejdet vedlagt udkast til et årshjul for udvalget.

Det vedhæftede Årshjul udgør et vejledende og dynamisk Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet.

Årshjulet for 2026 beskriver, hvornår sager forventes af skulle behandles politisk i udvalget. Årshjulet er et dynamisk dokument, som løbende opdateres i administrationen i samarbejde med formandskabet, og prioriteres i samarbejde mellem formandskabet og udvalget.

Udover de planlagte sager viser erfaringen, at der i løbet af året opstår aktuelle sager, som kræver politisk behandling.

Årshjulet er vedlagt som bilag.

Politisk behandlingsplan

Punktet afsluttes i udvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Implementering af 10-årsplanen på Psykiatriområdet:

1. tager orienteringen til efterretning,
2. tilkendegiver ønsker til kommende dagsordenspunkter.

Beslutning

Punktet blev ikke behandlet.

Bilag

Årshjul P-10 Udvalget

Punkt 7: Orientering

1-01-81-4-25

Beslutning

- Administrationen vil, sammen med formanden for udvalget og formændene for de to Sundhedsråd, arbejde videre med indholdet til Temadag for psykiatriområdet, som forventes, afholdt i efteråret 2026.

Punkt 8: Eventuelt

1-01-81-4-25

Beslutning

.